

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. július 7.

148. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Méregdrága!

Naponta hallhatjuk e felkiáltást. Minden percben felhangzik a kétségbeesett ajkáról. S nem mondhatjuk rá, hogy asszonyi kicsinyeskedés fakasztja e panaszhangokat, hanem az élet, az ő szigorú kegyetlenségével erőszakal kicsikarja a kebelből e jajkiáltást. Tényleg méreg drága minden. Szinte szerénytelen kérés ma már, ha a mindenkori imádságban mindennapi kenyeret kérünk az Egek Urától, akkor, amikor a kenyér kilogrammja 50 fillér. Hus, főzelék, liszt hihetetlen magas árakon kapható csupán s rövidesen odáig jutunk, hogy a kenyér is valami finom csemegévé lép elő, mely csak ünnepnapokon s csupán uri házak asztalára kerülhet.

Méregdrága! Szinte fogalomná nőtte ki magát az utóbbi időkben. Méreg drága minden és csoda, hogy az a sok ember, aki még mindig nem szokott le arról a rossz kedvtelésről, hogy naponként éllelmezi magát, honnan veszi azt a tőkét, melyből létfenntartására feltétlenül szükséges élelmi szereket beszerzi magának.

S ezek az elsőrendű szükségletek. Mert enni utóvégre, akármilyen felesleges, de mégis szükséges dolog. A koplalást nem lehet megszokni. Erre az igazságra az egyszerű cigány is rájött, amikor nyolc nap után, ameddig lovát éhezette, a szegény pária kimult s ő felsóhajtott:

— Istenem, Istenem, hogy éppen most kellett megdeglennie, amikor már olyan szépen megszokta a koplalást!

Bizony, mi is így járnánk, ha a cigány mintára a koplalást megakarnók szokni. Akkor mulnánk ki ez árnyékvilágból, amikor már a legszebben megtanulnók a koplalást.

De utóvégre ez a téma sokkal komolyabb, semmint, hogy alkalmat adna a tréfálkozásra, s bizony jómagunk sem vagyunk úgy hangolva, hogy tréfálkozzunk ezzel a szomorú, mindnyájunk husába vágó eszmével. Nagyon is érezzük valamennyien a drágaság átkos következményeit.

Mindenütt s mindenhol a munkabérek emelkedéséről hallhatunk s mindez csupán arra jó, hogy a gyárosok gyártmányainak árát felverjék s hogy még evvel is megnehezítsék a létért való küzdelem amúgy is nehéz harcát.

Ha a munkabérek felemeléséről szóló hír nem is valótlán, semmi esetre sem vonatkozhatik ez a hivatalnoki kar, vagy a középosztály u. n. lateiner osztályára. Ezek jövedelme nem emelkedett arányban azzal a szörnyű áremelkedéssel, mely megélhetésüket e korszakban minden téren jellemzi.

Sőt, ha lehet redukciónról beszélni, úgy inkább kisebbek lettek a keresetek, noha a társadalmi igények folyton-folyvást emelkedtek.

S így, míg a kereset csökkent, az elsőrendű szükségleti cikkek árai növekedtek. Mert ne gondoljuk ám, hogy tisztán az élelmi sze-

rek méreg drágák! Oh nem! A ruházat minden egyes kelléke kétszeres árra szökken fel. S meztelenül még sem járhatunk. Ebbe még talán a hatóság is bele szólana. Sőt ellenkezőleg társadalmi állásunkat messze tulszárnyaló mértékben kell ruházkodnunk, hogy hivatali méltóságunkon csorba ne essék.

A ruhák, a cipők, a fehéreneműek árai stb., stb., mind, mind legalább is kétszer annyiba kerülnek ma, mint ennek előtte csupán huszonöt évvel is s vajjon a fizetések kétszeresére emelkedtek-e huszonöt évi fizetéseknel? Ám az igények 50 százalékkal növekedtek mind társadalmi mind minden egyéb más téren is.

Mit csináljunk tehát?! Ne együnk, ne igyunk, (mert ma még a vizet is meg kell fizetni), ne ruházkodjunk, fehéreneműt ne hordjunk, egyéb élvezetekről nem is beszélünk, mert azok nem elsőrendű szükségleti dolgok.

Vagy pedig, miután manapság a kis embereknek hitelük amúgy sincsen, egyszerűen be kell szűnietnünk a társadalmi konvenciók szerinti életét és éljünk úgy, mint a művelt pápuák, kiknek a legfőbb toalettcikk az a kötényke, melylyel a maguk egyéb meztelenségét eltakarják.

Sokáig ez így nem maradhat! Rövid időn belül valaminek történnie kell, mert különben a társadalmi forradalom elkerülhetetlen.

Egyébként talán manapság még a forradalom is méreg drága!

A miniszterelnök újabb bécsi utja.
Mint a Bud. Tud. értesül, Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a legközelebbi időben Bécsbe utazik, hogy a királynak jelentést tegyen a kabinetnek az ügyek tovább vitelére vonatkozó királyi kívánságot illető állásfoglalásáról. A legfelsőbb kívánság teljesíthetése elé e pillanatban bizonyo alaki és tárgyi nehézségek gördülnek, amelyeket még el kell háritani. Ha ez sikerül és meg volna a királyi kívánságának teljesíthetése, akkor Wekerle Sándor dr. miniszterelnök erre vonatkozó kihallgatásán kívül más kihallgatás nem lesz a királynál; ennek következtében új meghívások kérdése a dolgok mostani állásában éppenséggel nem időszerű. A miniszterelnök legközelebbi kihallgatása alkalmasint holnap szerdán lesz.

UJDONSÁGOK.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék hétfőn délután ülést tartott Zanella Rikárd elnöklésével, mely a következőképen folyt le: Néhány ösztöndíjazási ügy elintézése után jóváhagyták a kézimunkatanítónők kérelmét, hogy fizetésük az elemi iskolai tanítónőkéhez képest rendeztesse. Elhatározták, hogy indítványozni fogják a representanzának egy orvosnövendék ösztöndíjazását. Hozzájárultak a

városi polgári fiúiskolában alapítandó latin tanfolyam felállításához. A gyermekbarát egyesület egy benső kérelmét teljesítik. Azután elintéznék nyolc kérvényt városi polgári fiú iskolai tanítói állásokra. A Circolo letterarianak megengedik a toretai iskolában egy terem használatát az ottani alközség részére alapítandó könyvtár céljából. Ezzel az ülés végetért, melyet ma este folytatnak a hátramaradt tételek tárgyalása miatt.

— **Halálozás.** Ormai József, Nákó Sándor gróf kormányzó gazdasági titkára Felsőelefánton meghalt. Holttestét Nyitrára szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A kérelhetetlen halál egy ifjú leányéletet ragadott el tegnap. Schön Margit, özvegy Schön Lászlóné husz éves leánya alig néhány heti betegeskedés után rohamosan fellépett tüdővészben elhunyt. A fiatal leányt ma délután 3 órakor temették a Governo-utca 2 számú gyászházból nagyszámu közönség részvételével.

— **Értekezlet az új telefonkábel ügyében.** A postahivatalban ma délelőtt értekezlet volt, amelyen a postaigazgatóság, a kormányzóság, a város, az Államvasutak, a Déli vasut és a tengerészeti hatóság képviselői vettek részt. Az értekezleten az új telefonkábel szükségességével foglalkoztak s elhatározták, hogy a Giardino Pubblico melletti, a városi tisztviselők nyugdíjalapjának tulajdonát képező háztól a köölajkikötő területén levő új államvasuti épületig új telefonkábelt fektetnek. A kábel fektetést az tette szükségessé, hogy a telefonhálózatot az újabb telefon-bérlők jelentkezése miatt ki kell bővíteni. A jegyzőkönyvet a kereskedelmi minisztériumhoz terjesztik fel s annak jóváhagyása után azonnal hozzáfognak a kábelfektetéshez. Itt említjük meg, hogy a telefonbérlők száma jelenleg 1113.

— **Iskolai értesítő.** A fumei állami felsőkereskedelmi iskola rendes évi értesítője az iskola új otthonával foglalkozik s megemlíti, hogy az új iskola 2152 négyzetméter területen 216,169 korona építési költséggel készült. Az intézetnek van két nyolcszáz koronás állami ösztöndíja, melyet a kereskedelmi minisztérium létesített olyan magyar ajku tanulók számára, akik az olasz nyelvet s a tengeremelláki kereskedelmi viszonyokat akarják megismerni. Kisebb ösztöndíjakon kívül az iskolában segítő alapot is kezelnek, amelynek vagyona 3639 korona 38 fillér. Az intézetben elsajátított elméleti ismeretek begyakorlására gyakorló iroda is van az iskolában, amelyet Kritza István tanár vezet.

A teljesen felszerelt irodában különös súlyt fektetnek a nemzetközi kereskedelem tárgyalására, Fiume, illetőleg hazánk nemzetközi kereskedelmére s kikötőnk kereskedelmi viszonyait kapcsolatba hozzák az internacionalis kereskedelemben nagyobb szerepet játszó piacoknak kereskedelmi viszonyaival. Ezért egész részletesen tárgyalják Fiume export és import kereskedelmét, be- és kiviteli árucikkeit és az ezekre vonatkozó bel- és külföldi áru-üzleti usance-okat. Röviden tárgyalják a vámügy, vám-szabályok és ezekre vonatkozó végrehajási rendeletek és vámfizetésre vonatkozó szabályokat.

Végül a folyószámlák tanát egész részletesen egyoldalú, kettős és változó kamatlábbal ismeretlik.

A könyvelés magyar nyelven folyik, a kereskedelmi levelezés és irodai munkálatok tanítása fenti üzlettervek alapján halad magyar, olasz és német nyelven.

— **A balatoni vasut megnyitása.** A balatonvidéki vasut megnyitása, amint előre megállapított, július 8-án, csütörtökön történik. A megnyitást Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter megbízásából Szerényi József államtitkár eszközli, a miniszterium vasuti osztályának, a vasuti és hajózási főfelügyelőségnek és a magyar államvasutak igazgatósága képviselőinek részvételével. A megnyitásra több orsz. képviselő is részt vesz. Indulás külön vonaton Budapest keleti pályaudvarról csütörtök reggel 8 óra 20 perckor, amely vonat a vonal végállomására Tapolcára este 6 óra 3 perckor érkezik. Vaszary Kolos hercegprímás táviratilag hívta meg az államtitkárt és kíséretét Balatonfüredre villásreggelire.

— **Hajóösszeütközés.** A napokban érkezett ide Methilből a „Gardegna“ nevű osztrák gőzös, melynek kapitánya a következő esetet jelentette be a révkapitánynak: Május 29-én délután 6 óra felé a hajó közölte az egyik tiszttel, hogy a hajótól jobbra egy vitorlást pillantott meg. Kevéssel később a kormányos szintén jelentette a vitorlás közellétét. Az inspekciós tiszt látván, hogy a vitorlás elől, mely derékszögben jött a gőzös felé, nem lehet elmenni s ezért vissza felé akarta vezényelni a gőzöst, de már késő volt, mert a vitorlás nagy vehemenciával neki ment a hajó oldalának. A vitorlás kis idő múlva sülyedni kezdett s ezért a gőzös személyzete hozzáállott a vitorlás személyzetének megmentéséhez, ami sikerült is, a rakományból azonban csak a személyzet podgyászát sikerült megmenteni. A vitorlás azután nemsokára elsülyedt. — A gőzös a hajótörötteket Nortschioldsbe vitte. A vitorlás mely a „Ziriba“ nevet viselte, a rigai kikötőhöz tartozott.

— **Hajótörés.** A révkapitányságnak jelentették, hogy a „San Giorgio“ nevű kisebb olasz vitorlást, mely a napokban indult Fiuméből, az erősen dühöngő tenger a Maltempo csatornában felfordította. A négy emberből álló személyzet a közeli világító toronynál megmenekült. A vitorlás elsülyedt. A hajótörötteket a tengerészeti hatóság „Vontató“ nevű gőzöse hozta Fiuméba.

— **Megmentett hajószemélyzet.** Megírtuk, hogy az Adria hajóstársaság Adria gőzöse megmentette egy belga gőzös személyzetét. Az Adria gőzös tegnap érkezett Fiuméba, amelynek egyik tisztje elmondta, hogy Marseillebe menet, mintegy harminc tengeri mérföldnyire az Eres szigetektől segélykiáltásokat hallottak. A hajót megállították s két csónakot küldtek a hang irányában. Csakhamar odaértek s tizenkilenc embert találtak ott, köztük a parancsnokot s tisztikart is, akiket csakhamar az Adria fedélzetére vittek s étellel, itallal látták el őket. A megmentett tengerészek elmondották, hogy ők az anversi Louise belga gőzösről származnak, amely június 26-án Rotterdamból Genovába menet hirtelen elsülyedt. A szerencsétlen oka az volt, hogy a vaslemezekkel megrakott régi hajó az erős viharban rollázni kezdett s a vaslemezek nagyobb része a hajó egyik oldalára esett, úgy, hogy a hajó felborult s rövid idő alatt elsülyedt. A hajótörötteket Marseilleba vitték.

— **Postagalamb verseny.** Vio Ferenc dr. polgármester ma leiratban közölte a rendőrséggel, hogy Budapest és Fiume közötti július 8, 9, 10, 11-ikén postagalamb versenyt rendeznek. A polgármester a verseny alkalmából eltiltotta a galamb vadászatot s felhívta a rendőrséget, hogy a szükséges intézkedéseket fogantassza. A polgármester hasonló rendeletet intézett a fiumei vadászegyesülethez és a Staind Liburniához.

— **A mentők működése.** A városi mentőállomás most bocsátotta ki az év első hat hónapjában teljesített segélynyújtásairól szóló kimutatását. A kimutatás szerint 2691 embert részesítettek első segítésben s 484 beteget szállítottak a városi kórházba. A mentőállomást Jellauscheg dr. rendőrségi orvos minden ellenszolgálat nélkül vezeti s a mentők a segélynyújtást díjlanul végzik. A mentőállomás autómobil mentőkocsijának beszerzésére Jellauscheg dr. gyűjtést indított s ujabban az autómobil mentőkocsi beszerzésére száz koronás adomány érkezett.

— **Megsértett pénzügyőr.** Palmich Giovanna napszámosnőt Oron Simon pénzügyőr a punto franco kijáratánál megállította a szokásos ellenőrzés céljából. Palmich a pénzügyőrt megtámadta s becületsértő kifejezésekkel illette, amiért a rendőrbíróság Palmich Giovannát husz korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Letartóztatott alkalomszerző.** Ormai rendőrtiszt feljelentette Marasich Mária 50 éves pontei illetőségű magánzónót, hogy magánlakásában helyet ad titkos kéjneknek. A rendőrségi ellenőrzés idején is Ormai rendőrtiszt ott találta Mateicich Jánoska 17 éves leányt s később odajött Simoniseg Emilia 16 éves leány is. A feljelentés alapján a rendőrség Marasich Mária, tekintve, hogy külföldi alattvaló és szökéstől tartani kellett, letartóztatta s az iratokat áttette az ügyészséghez.

— **Horvát gyermekek magyarosodása.** A „Novi List“ s ennek nyomán több horvát lap fájdalmasan konstatálja, hogy Fiumében az elmúlt iskolaévben 2640 horvát gyermek járt magyar tannyelvű és részint olasz iskolákba. A horvát lapok a horvát gyermekek teljes elmagyarosodásától tartanak s figyelmeztetik a szülőket, hogy gyermekeiket a jövőben horvát iskolákba adják.

— **Torpedóhajó Fiumében.** A haditengerészet „Natter“ nevű torpedóhajója ma éjjel egy órakor Lussinpiccoloból ideérkezett.

— **Tengeralattjárók merülési próbái.** A fiumei Witthead-féle torpedógyár közölte a révkapitánysággal, hogy a jövő héten megkezdik az általa készített tengeralatt járó hajók merülési próbáit. A tengeralattjárókat kísérletezésük közben egy kisebb gőzös, vagy gőzcsónak fogja kísérni, melyen megkülömböztetésül egy vörös zászló fog lengeni.

— **Közyűlés.** Az állami altisztek és szolgák országos szövetségének fiumei csoportja tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az elnököt, a tisztikart és a választmányt választották meg. Elnök lett Szénási Lajos, alelnök Tarics Mihály. A választás után Szénási kijelentette, hogy az elnökséget csak egy esztendőre fogadják el.

— **A gyors hajtásért.** Rolich Ferenc 30 éves sanandrei lótulajdonost a Via Voloscán tegnap délután letartóztatták, mert részeg fejjel oly gyorsan hajtott, hogy a járó-kelők testi épességét veszélyeztette. Letartóztatásakor a rendőröknek ellenszegült s különféle becületsértő kifejezésekkel illette őket. A rendőrbíróság huszonöt korona pénzbüntetéssel büntette meg.

— **Megbüntetett mészáros.** A rendőrbíróság ma tíz korona pénzbüntetéssel sújtotta Marcan Ignác mészáros, mert a Via del Governon levő üzlete előtt különféle husdarabokat dobott a járdára.

— **Cigarettaért.** Koszovicz Lipót, a Forgalmi Bank tisztviselőjét a rendőrbíróság tíz koronával büntette meg, mert Piazza József vasuti tüzoltó feljelentése szerint a rakodó paron felhalmozott gyapot között cigarettázott.

— **Ellopott pénztárca.** Buzak Anna mosónő ma megjelent a rendőrségen s bejelentette, hogy tegnap délután lakásának ablakából ellopták 39 korona 52 fillért tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség elrendelte az ismeretlen tettes nyomozását.

— **Az ivóvíz kérdése a tengeri hajókon.** Ez a kérdés kétségkívül rendkívül fontossággal bír és kedvezőtlen jelenség, hogy a mai fejlett kulturviszonyok közt is a legtöbb nemzet ezen a téren még nem tette meg a szükséges törvényes intézkedéseket. E tekintetben igen jól eligazít bennünket egy ujabban összeállított kimutatás, amely az egyes államoknak a tengeri hajók ivóvízkészletére vonatkozó intézkedéseit tartalmazza. Feltűnő, hogy a

legnagyobb tengeri hatalom, Anglia sem intézkedik e tekintetben törvényileg bár ott ebben a tekintetben meglehetősen kielégítő az állapotok. A törvények hiányát Angliában egyes rendszabályok pótolják, amelyek megfelelőknek bizonyultak. A hajóellenőrök, akik hajóikkal a Szezi-csatornán, vagy a Jöreménység-foka körül hajóznak, azzal a joggal vannak felruházva, hogy belátásuk szerinti ivóvízmennyiséget vihessenek a hajókra. Egy másik angol rendelet kimondja, hogy azok a hajótulajdonosok, akiknek hajóján a legénység között rossz víz ivása következtében támadt valamely betegség, felelősségre vonhatók. Körülbelül ilyenek a viszonyok Németországban is. Itt is csak rendszabályok tartalmaznak óvintézkedéseket, törvények e részben nincsenek. Az Elba vizének ivóvíz gyanánt való felhasználása tilos. A kikötőket szállító hajókon belül cementburkolattal ellátott vastartályok vannak.

Franciaország eddig egyáltalában nem törődött ezzel a kérdéssel. Oroszország, Belgium, Hollandia és Portugália sem intézkedik törvényileg. Ausztriában azonban elő van írva az ivóvízmennyiség, amelyet személyszállító hajók felvenni kötelesek. Ez a mennyiség mindig annyi, hogy egy utasra raponta 4—5 liter tiszta víz esik. Svédországban is 5 liter a megállapított minimum. Norvégia és Olaszország szintén igen tudvös rendelkezéseket tettek. Az exotikus kikötőkben csak elvétve tartanak ivóvíz-vizsgálatot.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmiügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben a vasárnapi munkaszünet szigorú betartását követeli. Egyidejűleg megengedi, hogy az állam részére sürgős nyomtatványokat vasárnap is elkészíthessék.

— **A kikötőből.** Július 6-án. *Érkezett:* „Cheruska“ német gőzös Anwersből üresen.

Indult: „Amphitrite“ osztrák gőzös Alexandriába 40 tonna cementtel, 50 tonna cukorral és 30 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀▶Telefon.

Wekerle utazása.

BUDAPEST, jul. 6. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap délután Budapestről dányosi birtokára utazott, ma reggel visszaérkezett a fővárosba s délután Bécsbe utazott, hogy holnap délelőtt kihallgatáson jelenjék meg a királynál.

Uj választás?

BUDAPEST, jul. 6. Politikai körökben beszélnek, hogy a magyar válságot csak új választással lehet megoldani. Ez esetben a választásokat Wekerle vezetné, aki az új választásokat az őszre írná ki.

Bánffy Budapesten.

BUDAPEST, jul. 6. Bánffy Dezső báró ma reggel Gasteinből Budapestre érkezett. Egy újságíró előtt kijelentette, hogy valóltan a lapoknak az a hire, mintha ő a válság idején Bécsbe utazott volna, vagy résztvevő volna a kibontakozási tárgyalásokban. Politikával nem foglalkozik, de kijelenti, hogy most is hive az önálló magyar banknak.

Kossuth és Apponyi.

BUDAPEST, jul. 6. Apponyi Albert gróf ma délelőtt megjelent a kereskedelmi miniszteriumban, ahol Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel hosszasan értekezett.

A Wekerle kormány kinevezése.

BUDAPEST, jul. 6. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap a királynak bejelenti, hogy a kormány teljesíti a felségnek a kívánságát s ha a felség a kormányt újból kinevezi, akkor hajlandó az ügyeket az őszig vezetni. A kormány kinevezése legkésőbb péntekig megjelenik a hivatalos lapban s valószínűleg hétfőn fog bemutatkozni a kabinet a képviselőházban.

A kormány hemutakozása után a képviselőház ülését szeptember 15-ig napolná el. Más forrásból eredő hír szerint királyi kézirat fogják a képviselőházat október 20-ig elnapolni.

A horvát bán lemondása.

BUDAPEST, jul. 6. Rauch báró horvát bán ma reggel Budapestre érkezett s délből Wekerle Sándor miniszterekkel tanácskozott. A bán utazása Novoszel képviselő mentelmi ügyével van összefüggésben s nem lehetetlen, hogy Novoszel ügye a bán lemondására fog vezetni, mivel a bródi rendőrség a bán tudtával és utasítására ítélte el Novoszel képviselőt.

Monstre pör.

BUDAPEST, jun. 6. A budapesti törvényszék ma kezdte tárgyalni Molnár Aladár szombathelyi foglalkozás nélküli egyén büntügyét, akit 96 rendbeli csalással, 31 magánokirat hamisítással, 51 sikkasztással és hatóság elleni kihágással vádolnak. Beidéztek 250 tanut. A tárgyalás napokig fog tartani.

Öngyilkosság adósság miatt.

PÁPA, jul. 6. Ormai Kálmán kataszteri biztos ma reggel előbb nejt, majd önmagát lötte agyon revolverrel s mindkettő azonnal meghalt. Hátrahagyott levelükben azt írják, hogy közös akarattal hálnak meg. Tettük oka a hitelezők zaklatása volt.

A király nyaralása.

BÉCS, jul. 6. Végleges rendelkezés szerint július 10-én utazik el a király Ischlbe.

A német birodalmi

pénzügyi reform.

BERLIN, jul. 6. Bülow herceg még egyszer jelentést fog tenni a császárnak a birodalmi pénzügyi reform sorsáról s evégből Gravemündebe utazik, még mielőtt a császár onnan Sassnitzba megy hadgyakorlatokra.

Wedel gróf helytartó július 8-án Berlinbe érkezik és mivel politikai körökben őt tartják Bülow herceg kiszemelt utódának, berlini utját nagy jelentőségűnek mondják.

Az első török flottaszemle.

KONSTANTINAPOLY, jul. 6. Tegnap volt a Haidar pasa előtt elterülő nagy öbölben és kikötőben az első flotta szemle. A stambuli és skuttarii partokon feketéllett a nép, mindenki látni akarta a ritka parádét. Mikor a szultán a khedivével yachtján közeledett, a három sorban felállított hadihajók ágyui megszólaltak. A lobogó diszbe öltözött hadihajók fedélzetén volt felállítva a legénység hófehér vadonatúj egyenruhában és a matrózok lelkesen kiáltották a szultán felé: Csok jasa! A szultán ragyogott a boldogságtól, aki alig győzött szalutálni s annyira tetszett neki a parádé, hogy Gamble tengernagynak és a minisztereknek azt mondta, hogy nagyon szeretné ha, a flottát hamarosan ki lehetne építeni.

Lemoine-t elítélték.

PÁRIS, jul. 6. A büntető törvényszék Lemoine gyémánthamisítót hat évi fegyházra ítélte. Az indoklás azt mondja, hogy Lemoine Wernertől csalárd módon másfél milliót kizsárolt s hogy kísérletei csak csalásból állottak s a gyémántkészítésre szóló jogosítványa is hamisítvány.

A pétervári kolera.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 6. Tegnap óta 68 újabb koleramegbetegedés történt és huszonheten meghaltak. A betegek száma jelenleg 677.

Zeppelin léghajón

az északi sarkra.

BERLIN, jul. 6. Hergesell tanár a „Berliner Tageblatt“-ban és a „Lokalanzeiger“-ben kifejti, hogy oly sarkvidéki expedícióról, amelynek kimondott célja az északi-sark elérése volna, szó sem lehet. Ő és Zeppelin csupán tudományos vállalkozást kívánnak létrehozni az ismeretlen sarkvidékek kikutatására. A Zeppelin-féle léghajó erre igen alkalmas. A terv megvalósításának időpontja még nem ismeretes.

Összeütközés a tengeren.

DOVER, jul. 6. Tegnap reggel a francia Circe gőzös összeütközött Dungeness magasságában a Wakatane gőzössel, amely Uj Zeelandból érkezett. A víz nagy mennyiségben hatolt a gőzösbe s csakhamar a gépházat is elöntötte. A Circe gőzös egy másik gőzös segítségével Doverig vontatta a megsérült Wakatane-t, ahová este fél kilenc órakor érkezett meg. A Circe ezután folytatta útját Rotterdam felé, ahol partra szállította a Wakatane utasait.

Minden a kihordas- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóautólok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Lederer penzió Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Ma július 2-án egészen új műsor

Hort Emmy német énekesnő, Romana Jone olasz énekesnő, Smith Betty német énekesnő, Hain Fritzi német énekesnő, Durand Nina exentric, Wagner Julia lengyel szubrett, Kovács Vilma magyar ének és tánc, Himm Gusti német énekesnő, Belle Ferrari német szubrett, Jewelles testvérek Hölgy duett.

Karmester: Virgilio Virgili
Kezdetek este 9 órakor.

Rendező: Venutti Nino.
Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért eszedezik

MANN HANS vendéglős.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett
Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA

VELENCÉ-BEN

Elsőrendű szállója. — Kitűnő konyha.

Naponta frissen
vágott sertésus.

Saját olvasztású kitűnő
disznósír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó
árakban

Szathmáry György
hentes üzletében kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég! Szabott árak!

A fiumei áll. kereskedelmi iskolánál
egy portási állás

betöltendő. A kérvények az iskola igazgatóságához címezve f. hó 15-éig nyújtandók be. A kérvényben kimutatandó a magyar nyelv ismerete és a családi állapot; a kérvényhez melléklendő a keresztlelél és szolgálati bizonyítványok az eddigi díjazás és egyéb élvezmények kitüntetése mellett.

Gyógyszerész-gyakornoknak

azonnal felvétetik legalább 6 osztályt végzett gimnazista, kinek a gyógyszerész pályára hajlandósága van. Cím: Budak D. gyógyszer-tára viale Francesco Deak.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösnön 40 percnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.

Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilseni és müncheni sör.

„Herkules“Nemzetközi Segélyszövetkezet.
Fiume, Andácssy-tér 26 II. em.

felvesz tagjai közé 15-80 év közötti egészséges embereket orvosi vizsgálat nélkül a legszegényebb ember által is betartható jutányos feltételek mellett.

Már 4 hóval a belépés után kifizeti azonnal a teljes biztosított összeget halál esetén és 6 hóval a beiratás után jelentékeny pénzeseményeket ad.

Minden 5 évben szétosztják a nyereség felét a tagok között, míg másik fele az egyesületi tartalékalap javára marad.

főfeltételek a beiratáshoz:

1. a teljes egészség és
2. a társulati alapszabályok 8. §-ában előírt összeg lefizetése a beiratáskor.

Bővebb felvilágosítást ad a „Herkules“ fenti irodája.

Telefon 10-52. Sürgőnycim „Herkules“

Ügynökök magas jutalékkal felvétetnek.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene.Első fiumei magyar
kárpitós és diszitő

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Germania 33.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbből a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitós, diszitő és angol börmunkát jutányos áron.

Szíves pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.**HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ**

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótársaság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berendezése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tiz lírától feljebb.**FLORIÁN KÁVÉHÁZ**
VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Megnyílt!

Megnyílt!

Az ujonnan átalakított „Monte Verde“ vendéglő kerthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom ételek és italok. Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli és nyári üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta hatszor

Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. **GROÓ Béla**.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. -- Mérsékelt árak

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda, frissítő italok, likőrök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrabecsült kereskedőit, raktárlajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterileg jóváhagyott tevékenységét, mely a reábizott házak, raktárak, bolthelyiségek, gyárak, hajók, rakhelyek, építkezések stb. éjjeli és nappali őrizetére terjed ki, **megkezdte.**

Kivánatra elküldjük tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz, kik a szükséges felvilágosításokat a bérlet és előfizetésre vonatkozólag megadják.

Központi igazgatóság: Fiume, Via della Riva 8. sz. I. emelet.